

Hazaérkezett a Szovjetunióban járt magyar pártküldöttség

A Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának meghívására Szirmai Istvánnak, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottsága tagjának, a Központi Bizottság titkáranak vezetésével magyar pártmunkásküldöttség tartózkodott november 25-től december 2-ig a Szovjetunióban.

A küldöttség szovjetunióbeli látogatása idején megismerkedett az ideológiai pártmunkában szerzett tapasztalatokkal. A küldöttség tagjai beszélgetést folytattak J. V. Andropovval, L. F. Iljicsovval és B. N. V. Ponomarevval, az SZKP Központi Bizottságának titkárával, látogatást tettek az SZKP Központi Bizottságának különböző osztályain.

A delegáció felkereste a Szovjetunió Állami Rádió- és Televízió Bizottságát, a Pravda szerkesztőségét, az SZKP Központi Bizottsága mellett működő Társadalomtudományi Akadémiát és a Szovjetunió Tudományos Akadémiája filozófiai intézetét.

A magyar pártmunkásküldöttség hétfőn záróbeszédet folytatott az SZKP Központi Bizottságában A. P. Kirilenkóval, az SZKP Központi Bizottsága elnökségének tagjával, a központi bi-

zottság OSZSZSZK-irodájának első elnökhelyettesével. A beszélgetés szívélyes baráti légkörben folyt le.

A küldöttség hétfőn hazautazott Moszkvából. J. V. Andropov, L. F. Iljicsov, P. A. Szatyukov, a Pravda főszerkesztője, A. G. Jegorov, az SZKP Központi Revíziós Bizottságának tagja, a központi bizottság ideológiai osztályának helyettes vezetője, M. A. Harlamov, a Szovjetunió Állami Rádió- és Televízió Bizottságának elnöke, A. I. Gorcsakov, a központi bizottság helyettes osztályvezetője, a központi bizottság, valamint a magyar nagykövetség munkatársai búcsúztatták a vendégeket a seremetyevói repülőtéren.

*

A küldöttség fogadására a Ferihegyi repülőtéren megjelent Nemes Dezső, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, Darabos Iván, a Központi Bizottság tagja, a KB tudományos és kulturális osztályának vezetője és Csiksz Józsefné, a Budapesti Pártbizottság titkára. Jelen volt G. A. Gyenyiszov, a Szovjetunió budapesti nagykövete, és a nagykövetség munkatársai.

Színművészeti kérdésekkel foglalkozott az SZKP Központi Bizottságának ideológiai bizottsága

Az SZKP Központi Bizottságának ideológiai bizottsága a napokban ülést tartott, amelyen színművészeti és dramaturgiai kérdésekkel foglalkozott. Behatóan megvitatták azt a kérdést, hogyan lehetne fokozni a színház

szerepét a dolgozók kommunista nevelésében. Szóba kerültek a színművek ideológiai és művészeti irányával összefüggő kérdések is. A beszámolót Jakatyirina Furceva, a Szovjetunió művelődésiügyi minisztere mondta.

Bányabiztonsági KGST-tanácskozás

A KGST szabványosítási bizottságának szakértői november 25—29 között ülést tartottak a csehszlovákiai Ostravában. Az ülésen a tagországok, továbbá a tanács titkársága szénbányászati osztályának képviselői vettek részt.

Megvitatták a bányabiztonsági villamos berendezések előállítását, normál és fokozott biztonsági kivitelben, kvarchomoktöltéssel, továbbá a bányavágatok és keresztvágatok belső szelvényeinek szabványjellegről ajánlásait. Az aján-

lások magukban foglalják a bányabiztonsági villamos berendezések gyártását, alkalmazását; egységes méretsort állítanak fel a KGST-tagországok bányavágataira, keresztvágataira, belső szelvényére. Az említett munkák hozzájárulnak a bányabiztonsághoz, előfeltételei a későbbi gyártási együttműködésnek, specializációnak, és minden tagországra nézve nagy műszaki, gazdasági jelentőségűek.

van a fizetésben. A gyakorlat és a tapasztalat alapján van, aki az első határt kapja, van, aki a fel-sőt, és van, aki köze. — A kitérő válaszából már úgy érzem, hogy végre sikerült megfognom, de hirtelen elneveti magát, és látom, hogy ugrott: — En a maximumot kapom. Sőt, még inkább tréfásan szememre szótták vetni a kollégák, hogy nő voltom miatt kivételes helyzetben vagyok, s a felesleges vagy a tárgyaló partnerek ezért jobban elfogadják a véleményemet, más hangot használnak velem.

— Valóban így van?

— Annában, hogy ez kölcsönös. Tudnillik én is más hangot használok velük szemben. Ha valamit szóvá kell tenni, nem nézem, hogy vezető vagy beosztott, megmondom a véleményemet. De vigyázzok rá, hogy ne járassam le az illető tekintélyét, ne sértsem meg az önértéket, és ne hangos jelenetekkel, kiabálással, hanem az igazság bizonyításával harcoljam ki javamra a döntést. Ha viszont egyszer meggyőződtem az álláspontom helytelenségéről, nem csinálom belőle presztizskérdést, hanem elfogadom, és képviselem a másik véleményt.

Férfi beosztottak — női vezető

Közben egy kis szünetet kell tartanunk, Ruzicskánál a KGMTL-ből keresik, valamilyen tervrajzot kell megnéznie. Mert a tmk-ban nemcsak megelőző karbantartással foglalkoznak, hanem ők adják meg a beruházási programok kiinduló adatait, fejlesztési feladatokat is ellátnak. Valamilyen méretről vitatkoznak; Ruzicskánál állítja, hogy az nagyobb

a rajzon feltüntetetté, kéznél van mindjárt a logarléc, természetesen bizonyít, és már meg is egyeztek. Eközben előkérdeztem a következő támadó kérdést:

— A beosztottjai ugye szinte kivétel nélkül férfiak? Elismerik mint vezetőt?

— A kérdést persze ők tudják megválaszolni, én csak azt mondhatom, hogy érzéseim szerint itt sincs probléma. Először is négy évig voltam helyettes. Megszokhattam. Ezután szívesebben vették a kinevezésemet, mintha idegen került volna a gyáregység élére. Nagyon megkönnyíti a dolgomat, hogy kiváló vezető gárdával dolgozom, s az ő szakértelmük pótolja azt, amit én esetleg nem tudok. Nem azért nem tudom, mert nő vagyok, hanem azért, mert egy elektromérnök nem érthet egyszerűen az építéshez, a gépészethez, valamennyi munkaterülethez. A mi tmk-nkban tizennégyféle szakma megtalálható, elveszne az a vezető, akár nő, akár férfi, aki nem támaszkodna a munkatársai véleményére, a kollektív munkára.

— No és a hangnem? A tmk-sok általában közismerten szabad-szájúak.

— Ebből a szempontból nem én alkalmazkodom hozzájuk, hanem ők hozzám. Mérsékeli magukat, legalábbis az én jelenlétémben, de úgy hírlik, hogy ez nem is esik olyan nagyon nehezükre. És ne higgye, hogy csak kiabálással lehet rendet tartani. Ha valakinek gyengébb a hangszála, még egyáltalán nem biztos, hogy gyengébb az akarata is.

Még egy utolsó, szokványos kérdéssel próbálkozom:

— A család, az otthon nem látja kárát ennek a munkának?

Ki tudja, hol van Hercegszántó? Valószínű, hogy csak kevesen. Legfeljebb azok, akiknek arrafelé visz az útjuk Jugoszláviába. Határállomás, egyéb nevezetessége, legalábbis pillanatnyilag, nincs. Az itt gazdálkodó szövetkezetekről még nem írt a sajtó, nem szerepeltek a rádióban és a televízióban. Ennek ellenére érdemes „felfedezni” a Lenin Tsz-t. Baján így jellemzik: „Csendben, észrevétlenül gazdálkodik. Ahogy mondani szokták, nem sokat annak a hírverésre, de jól osztanak. Még hallani fog róluk az ország...”

Az ötödik esztendő

A Lenin Tsz kurta létének ötödik esztendejében eljutott a hírnév első állomására. „Járási viszonylatban” már a legjobbak között emlegetik. S ez nem csekélység. A kezdet itt sem volt könnyű.

— Volt-e olyan pillanat, amikor arra gondolt, hogy lemond? — faggattam Nagy Andrást, akit előbb 20, majd 480 gazda közös akarata emelt az elnöki posztra.

— Volt, nem is egyszer — vallja be szégyenkezés nélkül. — Az első két évben sokszor azt sem tudtam, hol áll a fejem. A földek szertesét, a lovak, ahány pár, annyi istállóban. Az én 12 holdamhoz képest már a 200 hold is borzasztó soknak tűnt, hát még a 3200! Az aggasztott leginkább, hogy nem volt semmink. Egyetlen közös épületünk sem. Csoda-e, ha egyszerre mindent szerettünk volna? Tehénistállót, sertésistállót, traktort, teherautót, de a vezetőség óvakodott a kiadásoktól. A tagok nagyon a lelkünkre kötöttek, hogy ne verjük magunkat adóssághoz. Így aztán főleg saját erőből építkezünk. Össze is szidták a járásnál, mert 1960-ban túlértük a megengedett határt. Tíz százalék helyett 30 százalékon felül költöttünk beruházásra. Emiatt aztán csak 26 forint 90 fillér jutott munkaegységként. De egy év alatt lett közös majornk! Istálló, ólak, kacsatelep, minden.

Nagy áldozatot hozott érte a tagság, de ma mindenkinek az a véleménye, hogy megérte. A közös jövedelem nagyobbik fele az állattenyésztésből származik. A

— Igyekszem ezt elkerülni. Nem mondom, sokszor még otthon is foglalkoztunk az üzemi problémákkal, gondok, de azért szorított időt a háztartásra és a családra is. A férjem is itt dolgozik a Beloianniszban, ő biztonsági megbízott. Együtt járunk a munkavédelmi felsőfokú szaktanfolyamra, s kölcsönösen tudunk egymásnak segíteni a tanulásban. A gyereket, sajnos, egyelőre egy családnál kellett elhelyeznünk, mert még kisiskolás; amíg dolgozunk, nem maradhat egyedül otthon. Nagyon jó helye van, de alig várja a szombatot és a vasárnapot, mert akkor otthon van. Ha pedig egy kicsit nagyobb lesz, végleg hazahozzuk.

A titok nyitja

Ruzicskánél a sürgős dolga akad. Most legfeljebb arra jut még idő, hogy a beszélgetés tanulságaképpen együtt összegezzük, mi is kell ahhoz, hogy egy nő például tmk-vezetői beosztást is betölthesse: legyen hozzáértő, szakmailag felkészült. Állandóan képezze magát. Legyen türelmes, ambiciózus, legyen benne elég akaraterő és kitartás, támaszkodjék bátran a munkatársak tudására, ne akarjon mindent jobban tudni, tartsa tiszteletben a mások önértéket.

— De hát ezek a tulajdonságok a férfi vezető számára éppen úgy szükségesek.

— Éppen ezt akartam mondani — mondja búcsúzóul Ruzicskáné. — Legyen ember, és semmiképpen sem mint nő akarjon feltűnni.

Sötér Edit

A HÍRNÉV FELÉ

tsz 6 milliós áruértékesítési tervét az idén is szépen túlteljesítették: 8,1—8,2 millió forint értékű árut kap innen az ország. Kétezer vagon helyett 4000 vagon almájuk termelt; 1100 hízó helyett 1350 darabot adnak el. Külön büszkékké várt, hogy 162 hízótt marhából 130-at az olasz hentesek mérnek ki...

Ezek a számok hűségezen tükrözik az árutermelés megalapozottságát. Például a sertésállomány utánpótlását 130 anyakoca garantálja. Egyelőre még csak 30 hold a termő gyümölcsös: csupa jónak az egész. Néhány év múlva már 140 hold hoz gazdag termést.

Ki a gazda?

A közösen hozott áldozat, a munka és a pénz mind bőségesebben térül vissza. 1960-ban 26,90 és 1961-ben 27 forint volt a munkaegység értéke. Viszont 1962-ben ez az érték már 42 forintra szökött fel, s egy tsz-tag átlagosan 16 600 forint jövedelemhez jutott. Az ideji terv nagyjából megegyezik a tavalyi eredménnyel, de az áruértékesítés alakulásából máris nyilvánvaló, hogy kellemes meglepetést ígér a zárszámadás. A növénytermesztés és az állattenyésztés tervét egyaránt túlteljesítik. Búzából ugyan volt némi kiesés, 14 mázsa helyett 13 mázsa termelt holdanként.

Az utóbbi két évben szembe-tűnően megyorsult a fejlődés. Ez mindenekelőtt a szövetkezeti demokrácia erősödésének köszönhető. 1960-ban a tagság negyede-harmada tájára sem ment a közös munkának. S ma? Nem lehet százalékokban kifejezni a nem dolgozó, de munkaképes tagok hányadát, úgy megnőtt a munkaképzés. A szövetkezeti demokrácia kibontakozását legfényesebben az anyagi érdekelttség hercegszántói útja példázza. Eleinte a szövetkezeti mozgalom régi, elavult hagyományaihoz és módszereihez igazodott a vezetőség. Mint mondták, „bandában” dolgozott a tagság, és szigorúan csak munkaegységre.

Azután kezdtek rájönni, hogy ez a módszer nem szolgálja megfelelően a haladást. Más, jobb szövetkezetek után mentek, amikor Hercegszántón is meghonosították a családi művelést és a prémizálást. 1962 első hónapjai lázba hozták a falut. Akkoriban a legsűrűbben használt szó bizonyára a „prémium” volt. Kisgyűléseken, küldöttgyűléseken tárgyalták az emberek, hogy milyen legyen a jövedelemelosztás új rendje. A vezetőség nem restellte sokszorosítottani a különböző elgondolásokat, hogy azok minden családot otthonába eljussanak. A tervtárgyaló közgyűlésre már „felkészülten” mentek a gazdák.

1962-ig egy helyben topogott az állattenyésztés. Hiányzott az állatgondozók közvetlen anyagi érdekelttsége. Az új bérezés — az eredményesség munkaeegység-rendszer, amely szerint a hús és a tej kilói, literi után jár a munkaegység — fordulatot hozott. Az állattenyésztés eredményei a legvérmesebb reményeket is felül-múlták. Az elnök arról így beszél: „Az új bérezés legalább másfél millió forint többletjövedelemmel ajándékozta meg a szövetkezetet.” De Nagy András számára más tanulsága is volt annak a fordulatlak.

Jó kezekben a vezetés

A vezetőséggel együtt rádöbent arra, hogy milyen óriási erő rejlik a gazdák közös bölcsességében és elhatározásában. Az el-

nők addig is tisztelte gazdátársai tudását, hozzáértését, de attól fogva még inkább keresi az alkalmat, hogy találkozhassék velük, kikérhesse véleményüket, megismerhesse javaslataikat. „Állandóan az emberek között vagyok” — mondja, de ez úgy is igaz, hogy a tagok látogatják meg az elnököt. Hétköznap, vasárnap be-betérnek hozzá egy kis beszélgetésre. Gyűlésen nehezen szólalnak meg az emberek, de négy-szemközt vagy kisebb csoportokban kikíváncsozik belőlük a mondandival.

A vezetés nehéz mesterség. Nagy András igen sokat tanult öt év alatt. Megtanulta, hogy őszinte beszél és bizalom nélkül nem boldogulhat. Emberségesnek kell lennie, de ez összefér a szigorú igazságossággal. A parancsolgató elnök „hatalma” általában nem hosszú életű; aki a tagsággal együtt él és dolgozik, annak a munkáját siker koronázza. Ő maga is felismerte, hogy tanulnia kell. Most végzi az általános iskola nyolcadik osztályát.

1961 óta áll mellette Csobán Jenő egyetemet végzett főagronómus. A főkönyvelő szintén kiváló szakember. Az állattenyésztés meglepő fejlődése viszont elválaszthatatlan dr. Szálas László állatorvos nevével.

Dr. Szálas László példája méltó arra, hogy állatorvos kollégái közül minél többen kövessék. A hercegszántói állatorvos ugyanis másodállásban a Lenin Tsz fő-állattenyésztője. Lelkiismeretes munkájáért havonta 40 munkaegységet kap a szövetkeztől. Elsősorban állategészségügyi intézkedéseivel és azzal vívta ki a tagság dicséretét, hogy tudományos alapokra helyezte a takarmányozást.

Ritka eset: a Lenin Tsz-ben minden posztton ugyanazokat a vezetőket látni ma is, akiket az alakuló közgyűlés választott. Ez egyfelől a tagság jó érzékét és a választás demokratizmusát dicséri, másfelől arról tanúskodik, hogy a kiszemelt vezetők rászolgáltak a tagság bizalmára.

Visszatekintés

Sok apró és nagy dolog bizonyítja, hogy az emberek már hisznek a közösben, és magukéknak érzik a tsz-t. Ilyen a visszatekintés példája is.

— Sok apró és nagy dolog bizonyítja, hogy az emberek már hisznek a közösben, és magukéknak érzik a tsz-t. Ilyen a visszatekintés példája is.

Ez év elején 12 új tagot vett fel a közgyűlés. Akadtak közöttük olyanok, akik már 1960-ban is beléptek, de csak papíron, aztán sietve odábbálltak. Egyik-másik gazda meg be sem lépett, csak elment a faluból, másutt ke-resett állást, munkát magának. Egyben azonban megegyeztek: mindannyian abban reménykedtek, hogy egy-két év múlva majd úgyis tönkremegy a tsz. Távolról lesték, figyelték, hogyan alakulnak a dolgok. A család, a rokonság hitelen tájékoztatta őket. Lassan-lassan kezdték más szemmel nézni a közörsre. A tavalyi zárszámadás adta meg a végső lökést elhatározásukhoz. Számoltak és kiderült, hogy itthon is kereshetnek annyt, mint máshol. A szomszédokkal, rokonokkal üzentek az irodára: mit szólnának, ha jelentkeznének?

Aki ad magára, s igyekvő, az mindinkább megtalálja a számítását a közös munkában. S a fejlődésben nincs megállás. A termőre forduló almafák szinte jelképesen is mutatják, hogy a mostani munka eredménye később meghatványozódik. A Lenin Tsz szép csendben halad a hírnév felé...

Böcz Sándor

Kisebb földrengést érzelték hétfőn Sopronban

Hétfő reggel 7 óra 51 perckor megrengett a föld Sopronban és környékén: a lakásokban kinyíltak az ajtók, a csillárok lengeni kezdtek, az edények csörömpöltek. A rengés különösen a bécsi dombon, Sopronbányán és Brennbányán volt érzékelhető; egy ház fala megrepedt. Más anyagi kárról eddig nem érkezett jelentés.

A bécsi rádió a rengés után 9 perccel közölte, hogy az osztrák fővárost földrengés rázta meg. Ugyanez volt észlelhető Kismartonban, Wiener-Neustadtban és Ebenfurthban, továbbá más helységeken is. Egy későbbi rádiójelentés arról számolt be, hogy a földrengés észke Bécstől mintegy 25 kilométernyire keletre volt. A bécsi híradás kisebb anyagi károkról számolt be.